

Mannetje Wilde eend met kikker, 29 december 2016 | Thom van Ooijen

Column

HOOGVLIEGERS EN LAAGBLIJVERS

Omdat het zo hoort

Carel de Vink

Het heerlijke van onze hobby is dat vogels zich lang niet altijd houden aan 'hoe het hoort'. Als kind moest ik leren om netjes met twee woorden te spreken. En dan niet 'ja hoor', maar 'ja meneer' en 'nee mevrouw'. En 'hè?' heette in fatsoenlijk Nederlands 'wat zegt u?' Vogels hebben maling aan voorschriften. Dat zie ik terug bij een dwaalgast. Wat brengt een Amerikaanse soort ertoe om de grote plas over te steken om bij ons zijn kostje bijeen te scharrelen. Hoe komt het dat een Aziatisch beestje hierheen vliegt om hier te overwinteren. Dat maakte dat ik – net als heel veel anderen – vijf euro neertelde om vanuit een huiskamer de Roodkeelnachtegaal te bewonderen. Drie rijen dik voor het raam, kinderen vooraan, lange lijzen – staand – achter. Na een korte waarneming plaatsmaken voor de volgende horde. Meer een sociologisch interessante ervaring dan een ornithologisch fenomeen. Buiten stonden wanbetalers over de schutting

te turen om het fraaie vogeltje in beeld te krijgen. Verdwaald en bewonderd. In vogelaars zit iets dergelijks. Die behoefte om je vrij te voelen door je ergens op te houden waar anderen niet zo gauw komen. Dus laten we ons vrijwillig belagen door knutten om vanuit een kijkhut de Grote Karekiet te bespioneren. Lopen we – in plaats van ons nog eens heerlijk om te draaien in bed – in de vroege ochtenduren over zompige dijken in de hoop een Roerdomp te zien. Om daar later over te kunnen vertellen en zo – naast veel onbegrip van de naaste familieleden – enige waardering te oogsten bij gelijkgestemden. Vogels kunnen je verrassen met ongebruikelijke waarnemingen. Een vogelaar in Amsterdam werd verrast door een Vale Gierzwaluw in zijn huiskamer. Hoe krijgt een zeldzame vogel het voor elkaar om uitgerekend bij een kenner binnen te vliegen? Bij mij is nooit iets zeldzams komen aanvliegen

dan een slecht zingende zangkanarie. Ik houd voor mijzelf per soort bij wat ik aan ongebruikelijke gedragingen zie. Er zijn soorten bij wie alles braaf langs het liniaaltje gebeurt. Maar er zijn soms individuen die het onverwacht bont maken. Zoals die Wilde Eend die een kikker opvreet. Een Merel die in de herfst begint te nestelen. Zomaar een Klapekster in een woonwijk. En wat te denken van een Grote Zee-eend in een slootje aan de rand van Bilthoven, mijlenver van een grote – al dan niet zoute - watervlakte. Onopgevoed exemplaar dat niet eens weet 'hoe het moet'! Ik meldde de waarneming samen met die van een Europese Kanarie op Schiermonnikoog. Het aangeschreven vogeltijdschrift publiceerde beide waarnemingen: Grote Zee-eend op 'Schier' en Europese Kanarie bij Bilthoven. Netjes aangepast, helemaal zoals je ze mag verwachten. Hoewel... hoe komt een Europese Kanarie in een boerenslootje terecht?